

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2019. július 29.*

„Előzetes döntéshozatal – Közös menekültügyi és kiegészítő védelem nyújtására vonatkozó politika – A nemzetközi védelem megadására vonatkozó közös eljárások – 2013/32/EU irányelv – A 46. cikk (3) bekezdése – Teljes körű és *ex nunc* vizsgálat – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke – A hatékony jogorvoslathoz való jog – Az elsőfokú bíróság jogköreinek terjedelme – A reformatórius jogkör hiánya – A hatáskörrel rendelkező közigazgatási szerv vagy kvázi bírói testület által az említett bíróság határozatának való megfelelés megtagadása”

A C-556/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) a Bírósághoz 2017. szeptember 22-én érkezett, 2017. szeptember 5-i határozatával terjesztett elő az

Alekszij Torubarov

és

a **Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, R. Silva de Lapuerta elnökhelyettes, A. Arabadjiev, A. Prechal és M. Vilaras tanácselnökök, A. Rosas, Juhász E., M. Ilešič (előadó), M. Safjan, D. Šváby, C. G. Fernlund, C. Vajda, N. Piçarra, L. S. Rossi és I. Jarukaitis bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: Illéssy I. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. január 8-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- A. Torubarov képviselőjében Fazekas T. és Bieber I. ügyvédek,
- a magyar kormány képviselőjében Fehér M. Z., Koós G. és Tátrai M. M., meghatalmazotti minőségben,
- a szlovák kormány képviselőjében B. Ricziová, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: magyar.

– az Európai Bizottság képviselőjében M. Condou-Durande és Tokár A., meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2019. április 30-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) 46. cikkének az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az Alekszij Torubarov és a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Magyarország, a továbbiakban: Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal) között A. Torubarov nemzetközi védelem iránti kérelmének a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal általi elutasítása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2011/95/EU irányelv

- 3 A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.) 1. cikke a következőket írja elő:

„Ezen irányelv célja a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, a menekültek és a kiegészítő védelemre jogosultak egységes jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályoknak a megállapítása.”

- 4 A 2011/95 irányelv 2. cikke a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

- a) »nemzetközi védelem«: a[...] menekült jogállás, illetve a [...] kiegészítő védelmi jogállás;

[...]

- d) »menekült«: harmadik ország olyan állampolgára, aki faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, politikai meggyőződése avagy meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása miatti üldöztetéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldöztetéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; vagy olyan hontalan személy, aki korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva a fenti okoknál fogva nem tud, vagy az üldöztetéstől való félelmében nem akar oda visszatérni, és akire a 12. cikk nem vonatkozik;

[...]

f) »kiegészítő védelemre jogosult személy«: olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy, aki nem minősül menekültnek, de akivel kapcsolatban megalapozott okokból azt kell feltételezni, hogy származási országába, illetőleg hontalan személy esetében a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti országba való visszatérése esetén a 15. cikk szerinti súlyos sérelem elszenvedése tényleges veszélyének lenne kitéve; valamint akire a 17. cikk (1) és (2) bekezdése nem vonatkozik, és nem tudja vagy az ilyen veszélytől való félelmében nem kívánja ezen ország védelmét igénybe venni;

[...]”

5 Ezen irányelv II-VI. fejezete a nemzetközi védelem iránti kérelem értékelésére, a menekültkénti elismerés feltételeire, a menekült jogállásra, a kiegészítő védelemre való jogosultság feltételeire, illetve a kiegészítő védelmi jogállásra vonatkozik.

6 Az említett irányelvnek „A menekültként való elismerés” címet viselő és az irányelv IV. fejezetének részét képező 13. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok olyan harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt ismernek el menekültként, aki megfelel a II. és III. fejezetben előírt feltételeknek.”

7 A 2011/95 irányelvnek „A menekült jogállás visszavonása, megszüntetése, illetve megújításának megtagadása” címet viselő és az ugyanezen IV. fejezet részét képező 14. cikke a következőket fejt ki:

„(1) Amennyiben a harmadik ország állampolgára vagy a hontalan személy [...] már nem minősül menekültnek, úgy a [...] nemzetközi védelem iránti kérelmek tekintetében a tagállamok visszavonják[...] az érintett személy valamely kormányzati, közigazgatási, bírósági vagy kvázi bírósági szerv által elismert menekült jogállását[...]

[...]

(4) A tagállamok visszavonhatják[...] a menekült valamely kormányzati, közigazgatási, bírósági vagy kvázi bírósági szerv által elismert jogállását[...]

[...]”

8 Ezen irányelvnek a „Súlyos sérelem” címet viselő és az ezen irányelv V. fejezetének részét képező 15. cikke felsorolja azokat a típusú sérelmeket, amelyek miatt biztosítják a kiegészítő védelemre való jogosultságot.

9 Az említett irányelvnek „A kiegészítő védelmi jogállás elismerése” címet viselő és az ezen irányelv VI. fejezetének részét képező 18. cikke a következőképpen szól:

„A tagállamok olyan harmadik országbeli állampolgárt vagy hontalan személyt részesítenek kiegészítő védelemben, aki megfelel a II. és V. fejezetben előírt feltételeknek.”

- 10 A 2011/95 irányelvnek „A kiegészítő védelmi jogállás visszavonása, megszüntetése, illetve megújításának megtagadása” címet viselő és az ugyanezen VI. fejezet részét képező 19. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben a harmadik ország állampolgára vagy a hontalan személy [...] már nem jogosult kiegészítő védelemre, úgy a [...] nemzetközi védelem iránti kérelmek tekintetében a tagállamok visszavonják[...] az érintett személy valamely kormányzati, közigazgatási, bírósági vagy kvázi bírósági szerv által elismert kiegészítő védelmi jogállását[...]

(2) A tagállamok visszavonhatják[...] a [...] valamely kormányzati, közigazgatási, bírósági vagy kvázi bírósági szerv által elismert kiegészítő védelmi jogállás[t] [...]

[...]”

A 2013/32 irányelv

- 11 A 2013/32 irányelv (18), (50) és (60) preambulumbekkezdése a következőket mondja ki:

„(18) A tagállamoknak és a nemzetközi védelmet kérelmezőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül a nemzetközi védelem iránti kérelmek ügyében a lehető legrövidebb időn belül határozat szülessen.

[...]

(50) Az uniós jog egyik alapelvét tükrözi, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmekkel[...] kapcsolatos határozatok[...] bíróság előtti hatékony jogorvoslat tárgyát képezik.

[...]

(60) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és szem előtt tartja a Charta által elismert elveket. Ezen irányelv biztosítani kívánja különösen az emberi méltóság teljes mértékű tiszteletben tartását, és elő kívánja mozdítani a Charta 1., 4., 18., 19., 21., 23., 24. és 47. cikkének alkalmazását, és ennek megfelelően kell végrehajtani.”

- 12 A 2013/32 irányelv célja az 1. cikke értelmében a tagállamokban a 2011/95 irányelv szerinti nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások megállapítása.

- 13 A 2013/32 irányelv 2. cikkének f) pontja úgy határozza meg az „eljáró hatóság” fogalmát mint „kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv, amely a tagállamban a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálására és annak tárgyában elsőfokú határozat meghozatalára hatáskörrel rendelkezik”.

- 14 Ezen irányelv 46. cikkének (1), (3) és (4) bekezdése értelmében:

„(1) A tagállamok biztosítják a kérelmezők részére a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot az alábbiakkal szemben:

- a) a nemzetközi védelem iránti kérelem ügyében hozott határozat tárgyában, beleértve, ha a határozat:
i. a menekült jogállás és/vagy kiegészítő védelmi jogállás tekintetében megalapozatlannak ítéli a kérelmet;

[...]

[...]

(3) Az (1) bekezdésnek való megfelelés érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a hatékony jogorvoslat mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását tartalmazza – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is –, legalább az elsőfokú bíróság előtti fellebbezési [helyesen: jogorvoslati] eljárásokban.

(4) A tagállamok meghatározzák a kérelmező által az (1) bekezdés szerinti hatékony jogorvoslatához fűződő jog gyakorlásához szükséges észszerű határidőket és egyéb szabályokat. [...]"

- 15 Az említett irányelv 51. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy [...] a 32–46. cikknek[...] 2015. július 20-ig megfeleljenek. [...]"

- 16 A 2013/32 irányelv 52. cikkének első bekezdése értelmében:

„A tagállamok az 51. cikk (1) bekezdésében meghatározott törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzák a 2015. július 20-tól kezdve vagy annál korábban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmekre [...]. A 2015. július 20. előtt benyújtott kérelmekre [...] [a menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei] 2005/85/EK [tanácsi] irányelv [(HL 2005. L 326., 13. o.; helyesbítés: HL 2006. L 236., 35. o.)] szerint elfogadott törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések irányadók.”

A magyar jog

A nemzetközi védelemmel kapcsolatos eljárásokra alkalmazandó, 2015. szeptember 15. előtt hatályos jogszabályok

- 17 A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 339. §-a (1) bekezdésének és (2) bekezdése j) pontjának a 2015. szeptember 15. előtt hatályos szövege a következőket írta elő:

„(1) Ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik, a bíróság – az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével – a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi.

(2) A bíróság a közigazgatási határozatot megváltoztathatja:

[...]

j) a menekültként való elismeréssel kapcsolatban hozott[...] [határozatot]”.

- 18 Az említett 339. § (2) bekezdésének j) pontjához hasonló rendelkezés szerepelt a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény 68. §-ának (5) bekezdésében (a továbbiakban: Met.).

A nemzetközi védelemmel kapcsolatos eljárásokra alkalmazandó, 2015. szeptember 15. után hatályos jogszabályok

- 19 2015. szeptember 15-én hatályba lépett az egyes törvényeknek a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról szóló 2015. évi CXL. törvény (a továbbiakban: a tömeges bevándorlás kezeléséről szóló törvény). E törvény 1. §-a (3) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 339. §-a (2) bekezdésének j) pontját. A tömeges bevándorlás kezeléséről szóló törvény 14. §-a módosította a Met. 68. §-ának (5) bekezdését.

- 20 Az ez utóbbi módosítást követően a Met. 68. §-ának (3), (5) és (6) bekezdése, amely egyaránt alkalmazandó lett a hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekre, a következőképpen szól:

„(3) [...] A bíróság felülvizsgálata kiterjed mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű, és a bírósági döntés meghozatalának időpontja szerinti vizsgálatára. [...]

[...]

(5) A bíróság a menekültügyi hatóság döntését nem változtathatja meg, a jogszabálysértő közigazgatási határozatot – az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével – hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a menekültügyi hatóságot új eljárásra kötelezi.

(6) A bíróság eljárást befejező döntésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.”

- 21 A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 109. §-ának (4) bekezdése a következőket írja elő:

„A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.”

- 22 E törvény 121. §-a (1) bekezdésének f) pontja értelmében:

„Az e fejezetben szabályozott eljárások során a döntést meg kell semmisíteni, ha

[...]

f) a döntés tartalma a 109. § [(4) bekezdésében] foglalt rendelkezésekkel ellentétes.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 23 A. Torubarov, aki orosz állampolgár, vállalkozóként, valamint egy orosz ellenzéki párt és a vállalkozók érdekeit képviselő civil társadalmi szervezet tagjaként tevékenykedett. Oroszországban 2008-tól kezdődően több büntetőeljárás indult ellene. A. Torubarov ezért elhagyta Oroszországot, hogy először Ausztriában, majd pedig a Cseh Köztársaságban telepedjen le, ahonnan 2013. május 2-án kiadták Oroszországnak.
- 24 Az Oroszországba való visszatérését követően ismételten vádat emeltek ellene, de szabadon védekezhetett. 2013. december 9-én illegálisan átlépte a magyar határt, és e tagállam határrendészeti kirendeltségének járőrei azonnal igazoltatták. Miután A. Torubarov a magyarországi tartózkodásának jogszerűségét igazolni nem tudta, a rendőrség előállította. A. Torubarov ugyanazon a napon nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesztett elő.
- 25 2014. augusztus 15-én meghozott határozatával a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal e nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasította. E hivatal határozatának alátámasztása érdekében megállapította, hogy az A. Torubarov által tett nyilatkozatok, valamint a beszerzett országinformációk azt támasztották alá, hogy vele szemben sem politikai, sem más alapon üldöztetés nem valószínűsíthető, illetve az sem, hogy ott a 2011/95 irányelv 15. cikke szerinti súlyos sérelmet szenvedne.
- 26 E határozat ellen A. Torubarov keresetet terjesztett elő a kérdést előterjesztő bíróság, a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) előtt. E bíróság 2015. május 6-án meghozott ítéletével az említett határozatot hatályon kívül helyezte, és a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatalt új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára kötelezte. Erre a hatályon kívül helyezésre azon indokok miatt került sor, hogy ugyanezen határozat belső ellentmondásokban szenved, a Bevándorlási

és Menekültügyi Hivatal a tényállást nagymértékben feltáratlanul hagyta, illetőleg a feltárt tényeket tendenciózusan válogatva értékelte, így a határozata megalapozatlan, és érdemi felülvizsgálatra sem alkalmas. Határozatában az említett bíróság emellett a megismételt eljárásra vonatkozóan részletes utasításokat adott a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatalnak az utóbbi által megvizsgálandó tényezőkkel kapcsolatban.

- 27 A második közigazgatási eljárás végén a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal 2016. június 22-én meghozott határozatával ismételten elutasította A. Torubarov nemzetközi védelem iránti kérelmét, és többek között rámutatott arra, hogy származási országában biztosított a független bírósági eljáráshoz való jog, és ott az üldöztetés semmilyen veszélyének nincs kitéve. Ezen új határozat alátámasztására és a kérdést előterjesztő bíróság által adott részletes utasításoknak megfelelően a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal az A. Torubarov által a rendelkezésére bocsátott valamennyi dokumentumra tekintettel többek között információkat szerzett be az oroszországi korrupcióval és börtönviszonyokkal kapcsolatosan és az orosz igazságszolgáltatással összefüggésben.
- 28 Ebben a második határozatban a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal az Alkotmányvédelmi Hivatal (Magyarország) szakhatósági állásfoglalását is alapul vette. Ez utóbbi megállapította, hogy A. Torubarov magyarországi tartózkodása nemzetbiztonsági érdeket sért, mivel az érintett a menekültek helyzetére vonatkozó, 1967. január 31-én New York-ban aláírt és 1967. október 4-én hatályba lépett jegyzőkönyv (kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.) által kiegészített és módosított, a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. július 28-án Genfben aláírt és 1954. április 22-én hatályba lépett egyezmény (*Recueil des traités des Nations unies* [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.) 1. cikke F. pontjának c) alpontja értelmében az Egyesült Nemzetek céljaiba és elveibe ütköző cselekményekben bűnös.
- 29 A. Torubarov a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal 2016. június 22-i határozatával szemben keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt. Ez a bíróság 2017. február 25-én meghozott ítéletével hatályon kívül helyezte ezt a határozatot, és a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatalt új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezte. A bíróság álláspontja szerint ugyanis a 2016. június 22-i határozat két okból volt törvénytelen: egyrészt az érintett országra vonatkozó információk kirívóan okszerűtlen mérlegelése, másrészt az Alkotmányvédelmi Hivatal által előterjesztett szakhatósági állásfoglalás elfogadása miatt.
- 30 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság kimondta, hogy az e határozatban rögzített tényekből egyértelműen megállapítható – a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal által végzett értékeléssel ellentétben – A. Torubarovnak a politikai meggyőződése miatti üldöztetéstől való megalapozott félelme Oroszországban, valamint az attól való félelme, hogy ott súlyos sérelmet szenved. Rámutatott továbbá arra, hogy a nemzeti minősített adattartalommal bíró, az Alkotmányvédelmi Hivatal által előterjesztett szakhatósági állásfoglalás tartalma és annak rendelkező része nincs összhangban, és a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal nem értékelte e szakhatósági állásfoglalás tartalmát, amelyből egyértelműen arra lehetett következtetni, hogy az abban leírt események nem az A. Torubarov terhére rótt tényeknek minősülnek, hanem éppen ellenkezőleg, a nemzetközi védelem iránti kérelmének megalapozottságát igazoló bizonyítékoknak.
- 31 2017. május 15-i határozatával (a továbbiakban: szóban forgó határozat) a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal harmadszor is elutasította A. Torubarov nemzetközi védelem iránti kérelmét mind a menekült jogállás, mind pedig az oltalmazotti jogállás elismerését illetően többek között azzal az indokkal, hogy esetében nem állapítható meg a politikai okból történő üldöztetés. Ez a hivatal azonban már nem hivatkozott az Alkotmányvédelmi Hivatal szakhatósági állásfoglalására határozatának alátámasztása érdekében.
- 32 A kérdést előterjesztő bíróság jelenleg egy harmadik, ezúttal a szóban forgó határozat ellen indított kereset tárgyában jár el, amely keresettel A. Torubarov elsődlegesen e határozat megváltoztatása mellett menekültkénti elismerését, másodlagosan pedig az oltalmazottkénti elismerését kéri.

- 33 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság azonban jelzi, hogy a tömeges bevándorlás kezeléséről szóló törvény 2015. szeptember 15-i hatálybalépése óta elvonták a közigazgatási bíróságok reformatórius jogkörét a nemzetközi védelem megadására vonatkozó közigazgatási határozatokkal kapcsolatban.
- 34 Márpedig a kérdést előterjesztő bíróság szerint ez a jogszabály végeredményben megfosztja a nemzetközi védelmet kérelmezőket a hatékony bírói jogorvoslattól. Abban az esetben ugyanis, ha a közigazgatás nem tesz eleget az arra vonatkozó kötelezettségének, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító első közigazgatási határozatot hatályon kívül helyező első ítélet rendelkező részének és indokolásának megfelelően, a nemzeti jog által előírt egyedüli következmény az, hogy hatályon kívül helyezik az új közigazgatási határozatot. Ilyen helyzetben az eljáró bíróság egyetlen lehetősége tehát a közigazgatás új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való kötelezése. Ezért nem kötelezheti a közigazgatást arra, hogy az érintett kérelmezőnek nemzetközi védelmet ismerjen el, és nem is szankcionálhatja első ítéletének a közigazgatás általi be nem tartását, ami azzal a kockázattal jár, hogy végláthatatlan jogi eljárást eredményez, amely magában hordozza a kérelmező jogai sérelmének lehetőségét.
- 35 Pontosan ez az eset áll fenn a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő ügyben, amelyben már két alkalommal sor került a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal határozatainak hatályon kívül helyezésére, és amelyben e hivatal elfogadott egy harmadik határozatot, nevezetesen a szóban forgó határozatot, amely nem felel meg a kérdést előterjesztő bíróság 2017. február 25-i ítéletének, amelyben e bíróság úgy határozott, hogy nemzetközi védelmet kell elismerni A. Torubarov részére, kivéve a közbiztonságra jelentett megalapozott veszély esetén. Ezért nemzetközi védelem iránti kérelmének 2013 decemberében való előterjesztése óta A. Torubarov az e kérelemről való jogerős döntés hiányában bizonytalan jogi helyzetben él Magyarországon, rendezetlen jogi státusszal.
- 36 Ilyen helyzetben a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy a magyar jog nem biztosítja a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdésében, valamint a Charta 47. cikkében előírt hatékony jogorvoslathoz való jogot. Következésképpen az a kérdés merül fel benne, hogy ezek az uniós jogi rendelkezések felhatalmazzák-e arra, hogy megváltoztassa a szóban forgó határozathoz hasonló határozatot azzal, hogy mellőzi azoknak a nemzeti jogszabályoknak az alkalmazását, amelyek megvonják tőle ezt a hatáskört.
- 37 E körülmények között a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A [Charta] 47. cikkére figyelemmel a [...] [2013/32] Irányelv 46. cikk (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a magyar bíróságok jogosultak a menekültügyi hatóság nemzetközi védelmet megtagadó közigazgatási határozata megváltoztatására és a nemzetközi védelem megadására[?]”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 38 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az az alapügyben szóban forgóhoz hasonló körülmények között a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozat ellen indított kereset alapján eljáró elsőfokú bíróságra az e közigazgatási határozat megváltoztatására, valamint az azt elfogadó közigazgatási szerv határozatának a sajátjával való helyettesítésére vonatkozó jogkört ruház.
- 39 Előjáróban rá kell mutatni arra, hogy a 2013/32 irányelv 52. cikke első bekezdése első mondatának megfelelően a tagállamok az ezen irányelv 51. cikkének (1) bekezdésében meghatározott törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket alkalmazzák a „2015. július 20-tól kezdve vagy annál korábban” benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmekre.

- 40 A 2013/32 irányelv előkészítő munkálataiból kitűnik, hogy a „vagy annál korábban” kifejezésnek az említett 52. cikk első bekezdésének az első mondatába illesztésével az uniós jogalkotó lehetővé kívánta tenni a tagállamok számára, hogy az ezen irányelvet végrehajtó rendelkezéseiket azonnali hatállyal alkalmazzák a 2015. július 20. előtt benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmekre (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 71. és 72. pont; 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 63. és 64. pont).
- 41 Jóllehet a 2013/32 irányelv 52. cikkének első bekezdése különböző időbeli alkalmazási lehetőségeket kínál, a jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség elvének az uniós jog végrehajtásakor történő tiszteletben tartása, valamint annak érdekében, hogy a nemzetközi védelmet kérelmezők így védve legyenek az önkénnyel szemben, fontos, hogy mindegyik tagállam, amelyre nézve ez az irányelv kötelező, a területükön ugyanabban az időszakban benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmeket előreláthatóan és egységesen vizsgálja meg (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 73. pont; 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 66. pont).
- 42 A jelen esetben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy A. Torubarov nemzetközi védelem iránti kérelmét 2013. december 9-én nyújtotta be, azaz a 2013/32 irányelv 2013. július 19-én történő hatálybalépését követően, azonban azt a végső határidőt – azaz 2015. július 20-át – megelőzően, amikor az irányelvet a nemzeti jogba át kellett ültetni.
- 43 Továbbá a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság által hozzá intézett információkérésre válaszul jelezte, hogy a nemzeti jog értelmében köteles eleget tenni a 2013/32 irányelvet átültető nemzeti szabályozásnak, amely 2015. szeptember 15-én lépett hatályba, és amely megtiltja a bíróságnak a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó közigazgatási határozat megváltoztatását olyan bírósági eljárásokban is, amelyeket – jóllehet azok egy 2015. július 20. előtt benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet érintenek – az alapügybeli jogorvoslathoz hasonlóan ez utóbbi időpontot követően indítottak. Ezt az információt a magyar kormány írásbeli észrevételeiben megerősítette.
- 44 E tekintetben egyrészt a jelen ítélet 40. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy valamely tagállam szabadon dönthet úgy, hogy a 2013/32 irányelvet átültető jogszabályokat az ilyen eljárásokra azonnal alkalmazandóvá teszi.
- 45 Másrészt a Bíróság már pontosította, hogy az olyan nemzeti jogi rendelkezés, amely előírja, hogy valamely bíróságnak a döntése meghozatalának időpontjában fennálló ténybeli és jogi helyzetet kell alapul vennie, biztosítja, hogy azokat a nemzetközi védelem iránti kérelmeket, amelyeket ugyanabban az időszakban nyújtottak be a tagállam területén, és még nem bíráltak el jogerősen, előreláthatóan és egységesen vizsgálják meg (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 67. és 68. pont).
- 46 E körülmények között a 2013/32 irányelv 52. cikkének első bekezdésével nem ellentétes az, hogy a kérdést előterjesztő bírósághoz hasonló nemzeti bíróság a 2013/32 irányelvet átültető nemzeti szabályozást egyelőre folyamatban lévő eljárásban alkalmazza, jóllehet ez az eljárás egy 2015. július 20. előtt benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozik.
- 47 Ezen előzetes pontosítások megtételét követően rá kell mutatni arra, hogy a 2013/32 irányelv célja 1. cikke szerint a tagállamokban a 2011/95 irányelv szerinti nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások megállapítása.
- 48 Ez utóbbi irányelv 1. cikkének megfelelően olyan szabályokat ír elő, amelyek először is a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, továbbá a menekültek és a kiegészítő védelemre jogosultak egységes jogállására, végül e védelem tartalmára vonatkoznak.

- 49 Amint azt a Bíróság már pontosította, a 2011/95 irányelvnek – a „menekült” és a „kiegészítő védelemre jogosult személy” fogalmának a 2. cikke d) és f) pontjában szereplő meghatározásával összefüggésben értelmezett – 13. és 18. cikkéből az következik, hogy az ezen irányelvben foglalt nemzetközi védelmet főszabály szerint minden olyan harmadik országbeli állampolgár és hontalan személy számára el kell ismerni, aki megalapozottan fél faji, illetőleg vallási okok, nemzeti hovatartozása, politikai meggyőződése vagy meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása miatti üldöztetéstől, vagy aki az említett irányelv 15. cikke szerinti súlyos sérelem elszenvedése tényleges veszélyének van kitéve (lásd ebben az értelemben: 2018. október 4-i Ahmedbekova ítélet, C-652/16, EU:C:2018:801, 47. pont; 2019. május 23-i Bilali ítélet, C-720/17, EU:C:2019:448, 36. pont).
- 50 Következésképpen, ha valamely személy megfelel az uniós jog által annak érdekében megállapított minimumszabályoknak, hogy e jogállások valamelyikében részesüljön, amennyiben teljesíti a 2011/95 irányelv II. és III. fejezetében, illetve a II. és V. fejezetében előírt feltételeket, a tagállamoknak az ezen irányelvben előírt kizáró okokra figyelemmel a kért nemzetközi védelmet el kell ismerniük, mivel ezek a tagállamok e tekintetben nem rendelkeznek mérlegelési jogkörrel (lásd ebben az értelemben: 2015. június 24-i T. ítélet, C-373/13, EU:C:2015:413, 63. pont; 2018. április 12-i A és S ítélet, C-550/16, EU:C:2018:248, 52. pont; 2019. május 14-i M és társai [Menekült jogállás visszavonása] ítélet, C-391/16, C-77/17 és C-78/17, EU:C:2019:403, 89. pont).
- 51 A 2013/32 irányelv 46. cikkének (1) bekezdése a nemzetközi védelmet kérelmezők számára a kérelmüket érintő határozatokkal szemben bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot ismer el. Ezen irányelv 46. cikkének (3) bekezdése meghatározza a hatékony jogorvoslathoz való jog terjedelmét annak pontosításával, hogy azon tagállamoknak, amelyekre nézve ezen irányelv kötelező erővel bír, biztosítaniuk kell, hogy az azon bíróság által végzett vizsgálat, amely előtt a nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatban hozott határozatot vitatják, „mind a tények, mind a jogi szempontok teljes körű és *ex nunc* megvizsgálását tartalmazza – ideértve adott esetben a nemzetközi védelem iránti igényeknek [a 2011/95] irányelv szerinti vizsgálatát is” (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 105. és 106. pont).
- 52 Az „*ex nunc*” kifejezés kiemeli a bíróságnak az olyan értékelés elvégzésére irányuló kötelezettségét, amely figyelembe veszi adott esetben a jogorvoslat tárgyát képező határozat elfogadását követően felmerült új elemeket. A „teljes körű” melléknév megerősíti, hogy a bíróság köteles megvizsgálni mind azon elemeket, amelyeket az eljáró hatóság figyelembe vett vagy vehetett volna, mind azokat, amelyek e hatóság határozatának elfogadását követően merültek fel (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 111. és 113. pont).
- 53 Ebből következik, hogy a tagállamok kötelesek a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése értelmében a nemzeti jogszabályukat úgy alakítani ki, hogy az említett jogorvoslatok elbírálása tartalmazza valamennyi olyan ténybeli és jogi tényező bíróság általi vizsgálatát, amelyek lehetővé teszik számára az adott ügy naprakész értékelését, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem kimerítő jellegű megvizsgálására kerülhessen sor anélkül, hogy szükség lenne az ügy említett hatóságnak történő visszautalására. Az ilyen értelmezés elősegíti a 2013/32 irányelv által követett célt, amely annak biztosítására irányul, hogy az ilyen kérelmeket a lehető legrövidebb időn belül elbírálják a megfelelő és teljes körű vizsgálat lefolytatásának sérelme nélkül (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 109–112. pont).
- 54 Mindazonáltal ezen irányelv 46. cikkének (3) bekezdése csak a jogorvoslati kérelem vizsgálatára vonatkozik, nem érinti tehát az e kérelem tárgyát képező határozat esetleges megsemmisítésének következményeit. A 2013/32 irányelv elfogadásával ekképpen az uniós jogalkotó nem egy olyan közös szabályt kívánt bevezetni, amelynek értelmében az ezen irányelv 2. cikkének f) pontjában hivatkozott kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó eredeti határozatának megsemmisítését követően elvesztené hatáskörét, ezért a tagállamok továbbra is

rendelkezhetnek úgy, hogy az ügyet egy ilyen megsemmisítést követően vissza kell utalni e szervnek, hogy az új határozatot hozzon (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 145. és 146. pont).

- 55 Jóllehet a 2013/32 irányelv ezáltal a tagállamok számára bizonyos mérlegelési mozgásteret ismer el többek között a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálására vonatkozó szabályok meghatározását illetően, ha valamely bíróság az ilyen szerv eredeti határozatát megsemmisítette, rá kell mutatni először is arra, hogy az ilyen mérlegelési mozgástér ellenére a tagállamoknak ezen irányelv végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk a Charta 47. cikkét, amely mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, biztosítja a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot (lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i Sacko ítélet, C-348/16, EU:C:2017:591, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A 2013/32 irányelv 46. cikkében előírt jogorvoslat jellemzőit ezért a Charta 47. cikkével összhangban kell meghatározni, amely a hatékony bírói jogvédelem elvének megerősítését képezi (lásd ebben az értelemben: 2017. július 26-i Sacko ítélet, C-348/16, EU:C:2017:591, 31. pont; 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 114. pont).
- 56 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 47. cikke önmagában elegendő, és azt nem kell uniós vagy nemzeti jogi rendelkezésekkel pontosítani ahhoz, hogy önmagában hivatkozható jogot biztosítson a magánszemélyek számára (2018. április 17-i Egenberger ítélet, C-414/16, EU:C:2018:257, 78. pont). Tekintettel különösen az előző pontban felidézettekre, nem vonatkozhat következképpen más a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdésére.
- 57 Harmadszor, a hatékony jogorvoslathoz való jog illuzórikus jellegű lenne, ha valamely tagállam jogrendje lehetővé tenné azt, hogy a végső és kötelező bírósági határozat valamely fél számára hatástalan maradjon (lásd ebben az értelemben: 2016. június 30-i Toma és Biroul Executorului Judecătorească Horațiu-Vasile Cruduleci ítélet, C-205/15, EU:C:2016:499, 43. pont).
- 58 A Bíróság ebben az összefüggésben ítélte meg úgy, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdését megfosztaná minden hatékony érvényesülésétől annak elfogadása, hogy az első fokon eljáró bíróság azon ítéletének kihirdetését követően, amelyben e bíróság a 2011/95 irányelv alapján a kérelmező nemzetközi védelme szükségességének az e rendelkezés szerinti teljes körű és *ex nunc* értékelését elvégezte, a 2013/32 irányelv 2. cikkének f) pontjában említett kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv ezen értékeléssel ellentétes határozatot hozhat.
- 59 Ebből következően, bár a 2013/32 irányelvnek nem célja, hogy pontosan és kimerítő jelleggel egységesítse azokat az eljárási szabályokat, amelyeket a tagállamokban a nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatos új, az ilyen kérelmet elutasító eredeti közigazgatási határozat megsemmisítését követően hozott határozat elfogadása során alkalmazni kell, az irányelvnek az ilyen kérelmek lehető leggyorsabb elbírálásának biztosítására irányuló céljából, a 46. cikke (3) bekezdése hatékony érvényesülésének biztosítására vonatkozó kötelezettségből, valamint a jogorvoslat hatékonysága biztosításának a Charta 47. cikkéből eredő szükségességéből kitűnik, hogy minden olyan tagállamnak, amelyre nézve az említett irányelv kötelező, úgy kell kialakítania a nemzeti jogszabályait, hogy az ezen eredeti határozat megsemmisítését követően, és az ügynek e kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv elé való visszautalása esetén rövid határidőn belül, és a megsemmisítést kimondó ítéletben szereplő értékeléssel összhangban hozzanak új határozatot (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 148. pont).
- 60 A feltett kérdést e megfontolások tükrében kell megvizsgálni.
- 61 E tekintetben mindenekelőtt rá kell mutatni arra, hogy úgy tűnik, hogy a Ket. 109. §-a (4) bekezdésének a szövege – a kérdést előterjesztő bíróság általi vizsgálat függvényében – megfelel a tagállamokat a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdése szerint terhelő és a jelen ítélet 59. pontjában felidézett eredménykötelezettségnek, amely annak a biztosításából

áll, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó határozat megsemmisítését követően és az ügynek a határozatot elfogadó közigazgatási szerv elé való visszautalása esetén az említett szerv új határozata a megsemmisítést kimondó ítéletben szereplő értékeléssel összhangban álljon.

- 62 Mindazonáltal a magyar kormány a Bíróság előtti tárgyaláson arra hivatkozott, hogy ezt a rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy az egyrészt a közigazgatás – amelynek a nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatos eljárásokban központi szerepet kell vállalnia –, másrészt pedig a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdésében érintett jogorvoslat kapcsán eljáró bíróság közötti hatáskörmegosztás megőrzése érdekében ez a bíróság utasításokat adhat a megvizsgálandó tényeket és az összegyűjtendő új bizonyítékokat illetően, értelmezheti a törvényt és megjelölheti azokat a releváns elemeket, amelyeket a közigazgatási hatóságnak figyelembe kell vennie, azonban nem kötelezheti ez utóbbit az adott ügy konkrét értékelésére vonatkozóan, amely az említett bíróság által figyelembe vettéktől eltérő olyan jogi szempontokon és tényeken alapulhat, mint a bírósági határozat elfogadását követően felmerült új körülmények.
- 63 Márpedig a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Bíróság ítélezési gyakorlatával összefüggésben értelmezett (3) bekezdésével ellentétes az ilyen értelmezés.
- 64 Kétségtelen, hogy a Bíróság már elismerte, hogy a 2013/32 irányelv által megállapított közös eljárások lényeges szakasza a nemzetközi védelem iránti kérelem olyan hatáskörrel rendelkező nemzeti közigazgatási szerv vagy kvázi bírói testület általi megvizsgálása, amely megfelelő eszközökkel és e területen szakképzett személyzettel rendelkezik (lásd ebben az értelemben: 2018. július 25-i *Alheto* ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 116. pont; 2018. október 4-i *Ahmedbekova* ítélet, C-652/16, EU:C:2018:801, 96. pont).
- 65 Ugyanakkor annak előírásával, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozat elleni jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságnak meg kell vizsgálnia adott esetben a kérelmező „nemzetközi védelem iránti igénye[*it*]”, az uniós jogalkotó a 2013/32 irányelv 46. cikke (3) bekezdésének elfogadásával az említett bíróságra olyan jogkört kívánt ruházni – amikor ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy az e tekintetben szükséges valamennyi ténybeli és jogi elemmel rendelkezik –, hogy ezen elemek teljes körű és *ex nunc*, azaz kimerítő és naprakész vizsgálatát követően kötelező jelleggel döntsön azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy az említett kérelmező a nemzetközi védelem elismeréséhez teljesíti-e a 2011/95 irányelvben előírt feltételeket.
- 66 Az előzőekből következik, hogy amint arra lényegében a főtanácsnok indítványának 102–105., 107. és 108. pontjában rámutatott, amikor valamely bíróság a nemzetközi védelmet kérelmező jogorvoslatával kapcsolatban kimerítő jelleggel dönt, és ennek során e kérelmező „nemzetközi védelem iránti igénye[*it*]” valamennyi releváns ténybeli és jogi körülményre tekintettel naprakészen megvizsgálja, amelynek eredményeként arra a meggyőződésre jut, hogy az említett kérelmező esetében a 2011/95 irányelvben előírt kritériumok alapján el kell ismerni a menekült jogállást vagy a kiegészítő védelmi jogállást az általa kérelmének alátámasztására hivatkozott indokok miatt, és ez a bíróság megsemmisíti a kérelmet elutasító közigazgatási szerv vagy kvázi bírói testület határozatát, és az ügyet visszautalja e szerv elé, ez utóbbit – hacsak olyan ténybeli vagy jogi körülmények nem merülnek fel, amelyek objektíve új, naprakész értékelést tesznek szükségessé – köti a bírósági határozat és az azt alátámasztó indoklás. Ezért az ilyen visszautalás esetén az említett szerv már nem rendelkezik mérlegelési jogkörrel az ugyanazon indokok alapján kért védelem elismerésével vagy el nem ismerésével kapcsolatos döntést illetően, mint amelyeket az említett bíróság elé terjesztettek, ellenkező esetben a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését, valamint a 2011/95 irányelv 13. és 18. cikkét megfosztanák minden hatékony érvényesülésétől.
- 67 A jelen esetben a kérdést előterjesztő bíróságban az a kérdés merül fel, hogy amikor az ilyen közigazgatási szerv vagy kvázi bírói testület, amely elé az ügyet visszautalták, nem tett eleget a megsemmisítést kimondó ítéletének és a nemzetközi védelmet kérelmező az említett szerv ilyen védelmet ismételtlen megtagadó határozatával szemben jogorvoslati eljárást indít e bíróság előtt, az

említett szerv pedig e megtagadás alátámasztásaként nem hozott fel olyan, időközben felmerült kizáró okot vagy olyan új ténybeli vagy jogi körülményt, amely új értékelést tesz szükségessé, ez a bíróság az uniós jog értelmében helyettesítheti-e a sajátjával a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal határozatát e határozat oly módon történő megváltoztatásával, ami megfelel az előző ítéletének, annak ellenére, hogy az ekként való eljárást a nemzeti szabályozás tiltja.

- 68 A kérdést előterjesztő bíróság ebben az összefüggésben hangsúlyozza, hogy az a tény, hogy a nemzeti jog nem ír elő olyan lehetőségeket, amelyek alapján betartathatja ítéletét, mivel az e jog által előírt egyetlen szankció a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal határozatának semmissége, ami a közigazgatási határozatok megsemmisítésének és a bírósági jogorvoslatoknak a sorozatához vezethet, tartóssá teheti a kérelmező bizonytalan jogi helyzetét, amint azt a jelen ügyben A. Torubarov esete szemlélteti.
- 69 E tekintetben – amint az a jelen ítélet 54. és 59. pontjából kitűnik – jöllehet a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy a jelen ítélet 67. pontjában érintett jogkört az e rendelkezés értelmében a jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságokra ruházzák, ezeknek a tagállamoknak minden esetben biztosítaniuk kell a Charta 47. cikkében előírt hatékony jogorvoslathoz való jog tiszteletben tartását (lásd ebben az értelemben: 2016. november 8-i Lesoochranárske zoskupenie VLK ítélet, C-243/15, EU:C:2016:838, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 70 Az e rendelkezésben szereplő jogok megsértésének fennállását az adott ügy egyedi körülményei alapján kell értékelni (lásd ebben az értelemben: 2013. július 18-i Bizottság és társai kontra Kadi ítélet, C-584/10 P, C-593/10 P és C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102. pont; 2017. július 26-i Sacko ítélet, C-348/16, EU:C:2017:591, 41. pont).
- 71 A jelen esetben hangsúlyozni szükséges, hogy a magyar kormány a Bíróság előtti tárgyaláson a közigazgatási perrendtartásról szóló új törvényre hivatkozott, amely 2018. január 1-jén, azaz az előzetes döntéshozatal iránti kérelem időpontját követően lépett hatályba. Ez a törvény egyes olyan eljárásokat és lehetőségeket vezet be, amelyek célja a közigazgatási bíróságok számára annak lehetővé tétele, hogy a közigazgatási szerveket az ítéleteiknek való megfelelésre kötelezzék. Mindemellett e kormány azt is hangsúlyozta, hogy ez a jogszabályi módosítás nem alkalmazandó *ratione temporis* az alapeljárásra, az említett lehetőségek pedig semmi esetre sem érvényesíthetők a nemzetközi védelem terén, ezért az a helyzet, amellyel a kérdést előterjesztő bíróság szembesül, nevezetesen hogy semmilyen lehetőség nem áll rendelkezésére, amelynek alapján ítéletét e területen betartathatja, változatlan maradt.
- 72 Márpedig az olyan nemzeti jogszabályok, amelyek ilyen helyzetet eredményeznek, gyakorlatilag megfosztják a nemzetközi védelmet kérelmezőt a 2013/32 irányelv 46. cikkének (3) bekezdése értelmében vett hatékony jogorvoslattól, és sértik a Charta 47. cikkében előírt hatékony jogorvoslathoz való jog lényeges tartalmát, mivel a bíróság ítélete, amelyet az említett 46. cikk (3) bekezdésében előírt követelményeknek megfelelő vizsgálatot követően hoztak, és amelyben az említett bíróság úgy határozott, hogy a kérelmező teljesíti a 2011/95 irányelvben előírt feltételeket a menekült jogállás vagy a kiegészítő védelmi jogállás elismeréséhez, hatástalan marad, ugyanis az említett bíróság ítéletének betartatásához nem rendelkezik semmilyen lehetőséggel.
- 73 Ilyen körülmények között az uniós jog természetében rejlő követelményekkel összeegyeztethetetlen valamely nemzeti jogrend minden olyan rendelkezése, illetve minden olyan jogalkotási, közigazgatási, vagy bírósági gyakorlat, amely azzal a hatással jár, hogy csökkenti az uniós jog hatékonyságát azáltal, hogy megfosztja az e jog alkalmazására hatáskörrel rendelkező bíróságot azon jogtól, hogy már az alkalmazás időpontjában minden szükséges lépést megteheszen annak érdekében, hogy mellőzze a közvetlen hatállyal rendelkező olyan uniós normák teljes hatékonyságának esetleges akadályát képező nemzeti jogszabályi rendelkezések alkalmazását, mint a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta

47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdése (lásd ebben az értelemben: 1978. március 9-i Simmenthal ítélet, 106/77, EU:C:1978:49, 22. pont; 2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 52–62. pont).
- 74 Következésképpen a Charta 47. cikke értelmében vett hatékony bírói jogvédelemnek a nemzetközi védelmet kérelmező részére történő biztosítása érdekében, valamint az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében előírt lojális együttműködés elvének megfelelően a jogorvoslat tárgyában eljáró nemzeti bíróság feladata a közigazgatási szerv vagy kvázi bírói testület – a jelen ügyben a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal – azon határozatának megváltoztatása, amely nem felel meg előző ítéletének, valamint e határozatnak az érintett nemzetközi védelem iránti kérelmével kapcsolatos saját határozatával való helyettesítése, szükség esetén mellőzve annak a nemzeti szabályozásnak az alkalmazását, amely megtiltja számára, hogy így járjon el (lásd analógia útján: 2014. június 5-i Mahdi ítélet, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 62. pont).
- 75 A 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdésének ilyen értelmezése először is amiatt szükséges, hogy – amint az a jelen ítélet 50. pontjából kitűnik – ha a nemzetközi védelmet kérelmező teljesíti a 2011/95 irányelvben előírt, a menekült jogállásban vagy a kiegészítő védelemben való részesüléshez szükséges feltételeket, a tagállamoknak el kell ismerniük számára az ilyen jogállást, és e tekintetben nem rendelkeznek mérlegelési jogkörrel, az ilyen elismerés pedig az ez utóbbi irányelv 14. cikkének (1) és (4) bekezdése, valamint 19. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében lehet többek között valamely igazságügyi hatóság cselekménye.
- 76 Másodszor, jóllehet a Bíróság kétségtől úgy ítélte meg, hogy a 2013/32 irányelv elfogadásával az uniós jogalkotó nem egy olyan közös szabályt kívánt bevezetni, amelynek értelmében az ezen irányelv 2. cikkének f) pontjában hivatkozott kvázi bírói testület vagy közigazgatási szerv a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó eredeti határozatának megsemmisítését követően elvesztené hatáskörét (2018. július 25-i Alheto ítélet, C-585/16, EU:C:2018:584, 146. pont), amennyiben az említett szerv az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló körülmények között nem tartotta be a jogorvoslat tárgyában eljáró nemzeti bíróság ítéletét, e bíróság feladata az említett szerv határozatának megváltoztatása és annak a sajátjával való helyettesítése.
- 77 Következésképpen a jelen esetben úgy kell tekinteni, hogy amennyiben – amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő információkból kitűnni látszik – a kérdést előterjesztő bíróság 2017. február 25-i ítéletében a 2011/95 irányelv alapján A. Torubarov „nemzetközi védelem iránti igénye[it]” valamennyi releváns ténybeli és jogi körülményre tekintettel ténylegesen teljeskörűen és *ex nunc* megvizsgálta, amelynek eredményeként úgy ítélte meg, hogy az ilyen védelmet számára el kell ismerni, azonban ezt az ítéletet a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal nem tartotta be, anélkül hogy a szóban forgó határozat e tekintetben új értékelést szükségessé tevő új körülmények felmerülését állapítaná meg, aminek a megerősítése a kérdést előterjesztő bíróság feladata, ennek a bíróságnak a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdése értelmében meg kell változtatnia a korábbi ítéletének meg nem felelő, szóban forgó határozatot, és azt a saját határozatával kell helyettesítenie azon nemzetközi védelmet illetően, amelyben A. Torubarovnak a 2011/95 irányelv alapján részesülnie kellene, és egyúttal el kell tekintenie annak a nemzeti szabályozásnak az alkalmazásától, amely főszabály szerint tiltja számára, hogy így járjon el (lásd analógia útján: 2018. április 17-i Egenberger ítélet, C-414/16, EU:C:2018:257, 79. pont; 2018. június 5-i Kolev és társai ítélet, C-612/15, EU:C:2018:392, 66. pont).
- 78 A fentiek összességéből az következik, hogy a 2013/32 irányelv 46. cikkének a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló körülmények között, amikor az elsőfokú bíróság a nemzetközi védelmet kérelmező által előadott összes releváns ténybeli és jogi körülmény teljes körű és *ex nunc* vizsgálatának elvégzését követően megállapította, hogy a 2011/95 irányelvben előírt kritériumok alapján e kérelmező számára ilyen védelmet kell elismerni az általa kérelmének alátámasztására hivatkozott indok miatt, azonban a közigazgatási szerv vagy kvázi bírói testület ezt követően egy ezzel ellentétes tartalmú határozatot fogad

el, anélkül hogy e tekintetben az említett kérelmező nemzetközi védelem iránti igényeivel kapcsolatos új értékelést igazoló új körülmények fennállását állapítaná meg, az említett bíróságnak meg kell változtatnia a korábbi ítéletének meg nem felelő, szóban forgó határozatot, és azt a saját határozatával kell helyettesítenie a nemzetközi védelem iránti kérelmet illetően, szükség esetén mellőzve annak a nemzeti szabályozásnak az alkalmazását, amely megtiltja számára, hogy így járjon el.

A költségekről

- ⁷⁹ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 46. cikkének az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló körülmények között, amikor az elsőfokú bíróság a nemzetközi védelmet kérelmező által előadott összes releváns ténybeli és jogi körülmény teljes körű és *ex nunc* vizsgálatának elvégzését követően megállapította, hogy a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben előírt kritériumok alapján e kérelmező számára ilyen védelmet kell elismerni az általa kérelmének alátámasztására hivatkozott indok miatt, azonban a közigazgatási szerv vagy kvázi bírói testület ezt követően egy ezzel ellentétes tartalmú határozatot fogad el, anélkül hogy e tekintetben az említett kérelmező nemzetközi védelem iránti igényeivel kapcsolatos új értékelést igazoló új körülmények fennállását állapítaná meg, az említett bíróságnak meg kell változtatnia a korábbi ítéletének meg nem felelő, szóban forgó határozatot, és azt a saját határozatával kell helyettesítenie a nemzetközi védelem iránti kérelmet illetően, szükség esetén mellőzve annak a nemzeti szabályozásnak az alkalmazását, amely megtiltja számára, hogy így járjon el.

Lenaerts	Silva de Lapuerta	Arabadjiev
Prechal	Vilaras	Rosas
Juhász	Ilešič	Safjan
Šváby	Fernlund	Vajda
Piçarra	Rossi	Jarukaitis

Kihirdetve Luxembourgban, a 2019. július 29-i nyilvános ülésen.

A. Calot Escobar
hivatalvezető

K. Lenaerts
elnök